

Sygn. akt II Ka 152/22

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 czerwca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu II Wydział Karny w składzie :

Przewodniczący:

Protokolant:

po rozpoznaniu w dniu 1 czerwca 2022 r.

sprawy

obwinionego o wykroczenie z art. 180 w zw. z art. 66 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tj. Dz.U. z 2020, poz.797 z póź.zm)

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżyciela publicznego

od wyroku Sądu Rejonowego w Nowym Sączu

z dnia 30/09/2021 r., sygn. akt II W 302/21

I. zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy, a kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciąża Skarb Państwa,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz obwinionego kwotę 840

(osiemset czterdzieści) zł tytułem kosztów obrony z wyboru w postępowaniu odwoławczym.

sygn. akt II Ka 152/22

UZASADNIENIE

był obwiniony o to, że: prezes Nova Sp.z o.o. jako osoba sprawująca nadzór nad działalnością spółki dopuścił się naruszenia art. 66 ustawy o odpadach poprzez prowadzenie ewidencji odpadów niezgodnie ze stanem rzeczywistym. Kontrolujący na podstawie przekazanej przez Spółkę dokumentacji stwierdzili, że Spółka prowadziła ewidencje odpadów nierzetelnie. W trakcie kontroli podjęto próbę ustalenia osoby odpowiedzialnej za dokonywanie wpisów na przedstawionych wydrukach kart, niemniej jednak z uwagi na przedstawiony wykaz kilku osób odpowiedzialnych za prowadzenie BDO, ich podległość pod różnych kierowników oraz brak informacji na przedstawionych wydrukach o osobie, która te wydruki wytworzyła nie było to możliwe. Zatem wobec powyższego przedstawionego sposobu organizacji pracy w Spółce – zgodnie z zapisami zawartymi w Regulaminie Organizacyjnym Spółki w okresie, którego dotyczy przedmiotowe naruszenie, odpowiedzialność za stwierdzone naruszenie spoczywa na prezesie zarządu, który tym samym dopuścił do nierzetelnego prowadzenia w okresie od 1.01.2020r. do 1.10.2020r. dla odpadu o kodzie 20 03 07 (odpady wielkogabarytowe) oraz odpadów wytworzonych w procesie ich przetworzenia tj. odpadów o kodach 19 12 02 i 19 12 12 oraz niezgodnego ze stanem rzeczywistym prowadzenia ewidencji dla odpadu o kodzie 20 02 01 (odpady biodegradowalne) z terenu Nowego Sącza w okresie od 1.01.2020r. do 1.11.2020r. tj. o wykroczenie z art.180 w zw. z art. 66 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach.

Sąd Rejonowy w Nowym Sączu wyrokiem z dnia 30.09.2021r., sygn. II W 302/21 uniewinnił od popełnienia czynu zarzucanego we wniosku o ukaranie. Na zasadzie art. 119 § 2 kpw kosztami sądowymi obciążył Skarbu Państwa.

Powyższy wyrok zaskarżył apelacją oskarżyciel publiczny Małopolski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska – wnosząc po modyfikacji podczas rozprawy odwoławczej - o jego uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania. Skarżący zarzucił:

1. naruszenie prawa materialnego polegające na niezastosowaniu art. 67 ust. 6 oraz art. 72 ust. 2 ustawy z dnia 14.12.2012r. o odpadach oraz art. 26 ustawy z dnia 14.05.2020r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS COV 2 – w wyniku przyjęcia, że wydruk z systemu BDO nie stanowi ewidencji odpadów oraz uznanie, że ewidencja odpadów w trakcie prowadzenia czynności kontrolnych mogła być prowadzona wyłącznie w systemie BDO, a ponadto nieuprawnione przyjęcie, że w dyspozycji art. 180 ust. 1 ustawy o odpadach nie mieści się naruszenie polegające na prowadzeniu w sposób nierzetelny ewidencji odpadów;
2. naruszenie prawa procesowego tj. art. 7 kpk poprzez brak rozważenia wszystkich przeprowadzonych dowodów – zgromadzonych w postępowaniu kontrolnym prowadzonym przez WIOŚ tj. pisma z 20.10.2020r. do UM Nowego Sącza oraz protokołu oględzin z dnia 15.09.2021r.;
3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia polegający na braku wzięcia pod uwagę ustaleń stanu faktycznego zawartych w protokole kontroli tj. pisma z

20.10.2020r. do UM Nowego Sącza oraz protokołu oględzin z dnia 15.09.2021r. w zakresie stwierdzenia na czaszy wysypiska odpadów zielonych nieujętych w ewidencji odpadów prowadzonej dla składowiska odpadów zlokalizowanego przy ulicy Tarnowskiej 120 w Nowym Sączu.

Sąd Odwoławczy zważył, co następuje.

Apelacja okazała się bezzasadna i nie uzasadniała uchylecia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu w Nowym Sączu do ponownego rozpoznania. Jedynym możliwym rozstrzygnięciem na gruncie przeprowadzonych w sprawie dowodów mogło być uniewinnienie . Sprawę można określić jako całkowicie zbędne zainicjowanie procesu sądowego łączącego się przecież ze znacznymi wydatkami oraz zbędnym angażowaniem pracy sądu, stawiennictwa stron i świadków.

Postępowanie przed Sądem Rejonowym doprowadziło do rzetelnego, obiektywnego i trafnego wyjaśnienia istoty sprawy, pozwoliło na niewątpliwe i pełne ustalenie wszystkich okoliczności istotnych dla trafnego rozstrzygnięcia - jak tego wymaga przepis art. 366 § 1 kpk w zw. z art. 70 § 5 kpw. Sąd Rejonowy zachowując wymogi określone w art. 7 kpk w zw. z art.8 kpw, zbadał i prawidłowo ocenił wszystkie okoliczności mogących mieć znaczenie dla wyrokowania o odpowiedzialności za zarzucone we wniosku o ukaranie wykroczenie. Dokonał prawidłowej oceny prawnej i słusznie wydał wyrok uniewinniający. Pisemne uzasadnienie zaskarżonego wyroku przedstawia w sposób znamieny wnikliwością i rzetelnością kompletną argumentację przemawiającą za uniewinnieniem obwinionego, która zasługuje na aprobatę, w apelacji nie została skutecznie podważona, a jej powtarzanie uznać należy za całkowicie zbędne. W wywodach Sądu Rejonowego znajduje się bowiem w zasadzie pełna odpowiedź na wątpliwości zgłaszane przez skarżącego.

Skarżący kwestionując w uzasadnieniu apelacji przydatność dla rozstrzygnięcia zeznań świadków i nie podważył rzeczowej argumentacji Sądu I instancji przekonującej o doniosłości tych dowodów dla prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy.

Apelacja w żaden sposób nie podważa konkluzji Sądu Rejonowego a krytyczne rozważania skarżącego nie mają praktycznego znaczenia - skoro oskarżyciel nie dostarczył dowodów wskazujących na sprawstwo osoby obwinionej. Apelacja nie odnosi się do istoty rzeczy tj. okoliczności mających rozstrzygające znaczenie dla odpowiedzialności karno – wykroczeniowej konkretnej osoby obwinionej tj. Tego rodzaju odpowiedzialności nie podlega spółka jako osoba prawna, nie wystarczy zatem - co oczywiste - wykazać, że w Nova Sp.z o.o. doszło do naruszenia przepisów ustawy o odpadach poprzez prowadzenie ewidencji odpadów niezgodnie ze stanem rzeczywistym.

Skarżący w żaden sposób nie wykazał by Sąd Rejonowy naruszył przepisy art. 67 ust. 6 oraz art. 72 ust. 2 ustawy z dnia 14.12.2012r. o odpadach. Nie budzi żadnych wątpliwości, że zasadą jest zgodnie z art. 67 ust. 6 ustawy, że dokumenty ewidencji odpadów, o których mowa w ust. 1 art. 67b, sporządza się za pośrednictwem indywidualnego konta w Bazie danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami. Istotnie obowiązywała regulacja art. 26 pkt 1 ustawy z dnia 14.05.2020r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie

działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS COV 2, która uchyliła art. 236 a ust. 3 ustawy o odpadach.

Nie zmienia to faktu wynikająca z art. 236a ust. 1 epizodyczna (do dnia 31.12.2020r.) dopuszczalność sporządzania dokumentacji ewidencji odpadów w formie papierowej, przy czym z istotnym ograniczeniem wynikającym z tego przepisu i tylko fakultatywnie. Nova Sp.z o.o. nie korzystała z tej możliwości.

Wbrew zarzutowi apelacji Sąd Rejonowy nie wyłączył z oceny dowodów zgromadzonych w postępowaniu kontrolnym w tym protokołu kontroli z załącznikami m.in. protokołu oględzin z dnia 15.09.2021r.. Dowody te ocenił jako wiarygodne (k. 122/2), rzecz w tym, iż nie dostarczają one danych uzasadniających odpowiedzialność za zarzucone wykroczenie.

Sąd Okręgowy odmiennie niż Sąd I instancji ocenia konsekwencje prawne nowelizacji przepisu art. 180 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach, dokonanej ustawą z dnia 11 sierpnia 2021 r.

o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach (Dz.U. z 2021 poz. 1648), która weszła w życie w dniu 23.09.2021r. W przepisach art. pkt 11a oraz pkt. 12 uchylono przepis art. 180 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach a określone w nim zachowanie zostało przekwalifikowane jako delikt administracyjny podlegający wyłącznie karze pieniężnej w art. 194 ust. 1 pkt 5b.

Dostrzega się przepis art. 9 ustawy o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawy - Prawo ochrony środowiska oraz ustawy o odpadach, który wszakże jako przepis intertemporalny nie wyłącza nadrzędnej i gwarancyjnej normy kodeksowej art. 2 § 1 kw. Mieć należy na uwadze przepisy art. 2 i 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jako wskazujące podstawy wykładni obowiązywania przepisów prawa. Wskazana wyżej nowelizacja skutkuje zatem depenalizację zarzuconego obwinionemu czynu zabronionego i wobec prymatu nowego (względniejszego) przepisu niedopuszczalne było karanie go za wykroczenie. Powyższa konkluzja wystarcza samodzielnie dla stwierdzenia bezalternatywności niewinnienia

Sąd Okręgowy dostrzega potrzebę poczynienia dalszych uwag obrazujących bezpodstawność oskarżenia i nieskuteczność apelacji.

Otóż warunkiem odpowiedzialności za zarzucone wykroczenie jest kategoryczne stwierdzenie, iż osoba obwiniona dopuściła się zachowań opisanych we wniosku o ukaranie w zakresie strony przedmiotowej i podmiotowej, czego nie wykazano.

W niniejszej sprawie we wniosku o ukaranie wprost wpisano, iż w trakcie kontroli podjęto próbę ustalenia osoby odpowiedzialnej za dokonywanie niezgodnych ze stanem rzeczywistym wpisów w ewidencji odpadów lecz nie było to możliwe. Tego rodzaju pogląd oskarżyciela publicznego stanowi zaprzeczenie istnienia przesłanki do wniesienia wniosku o ukaranie. Niedopuszczalne jest w sytuacji nie ustalenia rzeczywistego sprawcy „awaryjne” oskarżenie kierownika podmiotu gospodarczego.

Odpowiedzialność karno – wykroczeniowa opiera się na powinności indywidualnego wykazania konkretnej osobie sprawstwa określonych zachowań realizujących znamiona wykroczenia oraz zawinionej realizacji tych znamion. W odniesieniu do brak było dowodów (nie przytacza ich również apelacja) wskazujących jednoznacznie na osobiste prowadzenie przezeń ewidencji odpadów niezgodnie ze stanem rzeczywistym, czy choćby podżeganie lub

